Kapcsolati konfliktusok
Kapcsolati konfliktusok különböző csoportok között

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

9. évfolyam

Programcsomag:
Felkészítés a felnőtt szerepekre

A modul szerzője: Simon Gabriella

Címlapkép: szkb209_07

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	14-15 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Szociális kompetencia fejlesztése a csoportokban történő együttműködés révén, képes legyen a tanuló érzékelni a különböző csoportok értékrendjét és elvárásait, legyen képes érzékelni a különböző csoportérdekek közötti, egyén és csoport közötti konfliktusokat, legyenek megoldási sémái a konfliktusok, ütközések felismerésére, kezelésére. A modul közvetett célja a gyerekek érdeklődésének felkeltése az irodalmi művek iránt.
A modul témái és tartalma	Témák: Identitás: önismeret Kapcsolatok: együttműködés, felelősség, tolerancia Konfliktus: dilemmahelyzet, előítélet Erkölcs és jog: szabályok, normák Tartalom: A serdülőkor jellemzője, hogy meghatározó szerepet tölt be a kortárscsoporthoz való tartozás. A modul irodalmi idézetek segítségével vezeti be a tanulókat a csoporttörténések konfliktushelyzeteibe. A részleteken keresztül tipikus csoporthelyzeteket ismerhetnek meg a tanulók: konfliktusok és béketeremtések a csoportlétben; a közösségek életrajzának alakulása; a közösségek megtartó, egyensúlyteremtő és értékorientáló szerepe. A személyes tapasztalatszerzés fontossága.
Megelőző tapasztalat	A modul feldolgozásához William Golding *A legyek ura* c. művének előzetes ismerete szükséges.
Ajánlott továbbhaladási irány	„És akkor egymásnak estünk” című modul a konfliktuskezelési technikákról.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: érzelmek tudatossága, identitás, hitelesség Önszabályozás: felelősségvállalás, törődés, tekintet másokra A szociális kompetenciához szükséges kognitív készségek: problémakezelés, kritikai gondolkodás, nyitottság Társas kompetenciák: empátia, konfliktuskezelés, együttműködés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember a társadalomban, Életvitel – gyakorlati ismeretek
	Tantárgyakhoz: magyar nyelv és irodalom, művészetek
	Modulokhoz: 7., 8., 9., 10. évfolyam konfliktusokkal, azok felismerésével és kezelésével kapcsolatos moduljai

Támogató rendszer	Dr. Spencer Kagan: *Kooperatív tanulás*. Önkonet Kft. Budapest, 2001 Lovas Zsuzsa – Herczog Mária: *Mediáció, avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés.* Múzsák Kiadó. Budapest, 1999 Sylvia Plath: *Beavatás* (novella). Megjelent: Arató László – Pála Károly: *Átjárók.* Irodalmi szöveggyűjtemény. Calibra Könyvek. Műszaki Könyvkiadó, Budapest William Golding: *A legyek ura*. (Európa Diákkönyvtár) Európa Könyvkiadó, Budapest

Módszertani ajánlás

Időfelhasználás: a három tanórányi modult megszakítás nélkül dolgozzuk fel, nem célszerű több részre bontani, mert az egyes lépések szorosan épülnek egymásra.
Tér-terem elrendezése: a terem legyen átrendezhető, szabad mozgásra, körben, illetve kiscsoportban ülésre, pármunkára alkalmas. A tanterem közepén legyen szabad terület.
Eszközök: szükség van filctollakra, íróeszközökre, A/4-es lapokra.
Csoportok: a tanulók párokban, kiscsoportokban, illetve egész csoportban dolgoznak. A csoportalakításhoz a konkrét feladatoknál segítséget kapnak.

A tartalommal összefüggő differenciálási javaslat
A különböző feladatokat az alkalmazók feldolgozási sebességéhez, illetve az osztályok, csoportok között kialakult kapcsolatok mélységéhez mérten, választhatóan lehet kezelni. Az A, B, C variációk szabadon alkalmazhatók, a különböző személyiségű, különböző szociális készséggel rendelkező tanulók igényei szerint.

Az egyes tevékenységek szervezésével kapcsolatos javaslatok
Az információáramlás felgyorsulásával és az információmennyiség egyre gyorsabb növekedésével együtt mind nagyobb szükségünk van az emberek közötti együttműködésre. Az érdekek összehangolásának képessége, a csapatmunka a boldogulás elengedhetetlen feltétele napjainkban. A csoportban feltétlenül szükséges együttműködést a tanulók olyan a szövegrészek feldolgozásával gyakorolhatják, amelyek saját korosztályuk csoportkonfliktusait mutatják be.
A csoportalakításnál biztosítsuk azt, hogy minden kiscsoportban legyenek olyanok, akik már olvasták a műveket. A modul különösen alkalmas olyan tanulócsoportban történő feldolgozásra, ahol az osztályban önképzőkör is működik, és a tanulóknak érdeklődnek az irodalom iránt.

Értékelési ajánlás

Csoportérdek és egyéni érdek fölismerése, önreflexió, önismeret, új ismeretek szerzése önmagukról és társaikról. A konfliktusok, mint az eltérések, különbözőségek eredményei, ennek felismerése, az ütközések kezelése. Személyes tapasztalatszerzés mellett a véleményalkotás kiemelt szerepet kap az értékelésben.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 − Harangjáték
P2 − Számoljunk el 15-ig!
P3 − Véleményállítás
P4 − William Golding: *A legyek ura* – idézetek
P5 − Csoport alakítása madzagokkal
P6 − Összegző kérdések

Diákmellékletek

D1 − Sylvia Plath: *Beavatás*
D2 − A legyek ura – részletek
D3 − Kérdések a szöveg feldolgozásához